

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет журналістики
Кафедра журналістики та нових медіа

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

« 07 » 09 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Медіаправо та медіабезпека:
Медіаполітика: українські та європейські студії**

спеціальності	061 Журналістика
освітнього рівня	другого (магістерського)
освітні програми:	061.00.04 Медіакомунікації

Київ – 2023

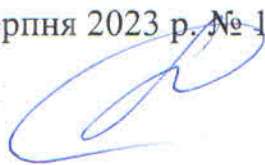
Розробники: Вікторія ГЕОРГІЄВСЬКА, доктор наук з соціальних комунікацій, професор, професор кафедри журналістики та нових медіа

Викладачі: Вікторія ГЕОРГІЄВСЬКА, доктор наук з соціальних комунікацій, професор, професор кафедри журналістики та нових медіа

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри журналістики та нових медіа

Протокол від 29 серпня 2023 р. № 1

Завідувач кафедри

Інга ПОГРЕБНЯК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Медіакомунікації»

28 серпня 2023 р.

Гарант освітньої-професійної програми

Інга ПОГРЕБНЯК

Робочу програму перевірено

Заступник декана Факультету журналістики Вікторія СОШИНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

1. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
Медіаправо та медіабезпека: Медіаполітика: українські та європейські студії	
Форма навчання	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Курс	1
Семестр	1
Кількість змістових модулів з розподілом:	2
Обсяг кредитів	2
Обсяг годин, в тому числі	60
аудиторні	8
модульний контроль	-
семестровий контроль	
самостійна робота	52
форма семестрового контролю	комплексний іспит

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати здобувач освіти відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Медіаправо та медіабезпека: Медіаполітика: українські та європейські студії», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.

Мета дисципліни — надати здобувачам освіти поглиблені знання з фундаментальних основ державного управління в галузі інформаційної політики та інформаційної безпеки як практичної політики державної влади з виконання функцій держави у вирішенні, загальних для всього суспільства проблем життєдіяльності; надати студентам знання та розуміння медіазаконодавства: межі свободи вираження поглядів, що дозволено та заборонено робити журналістам з правової точки зору.

Завдання:

- ознайомити здобувачів освіти із основними принципами змісту та сенсу державного управління й безпеки в галузі інформаційних процесів;
- дати уявлення здобувачам освіти про обов'язкові умови реалізації державної та європейської інформаційної політики;
- охарактеризувати законодавчу базу української та європейської медіаполітики.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

У результаті вивчення курсу формуються такі **компетентності**:

Загальні:

- **ЗК06** Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні:

- **СК02** Здатність критично осмислювати проблеми у сфері журналістики та дотичні до них міждисциплінарні проблеми
- **СК03** Здатність приймати ефективні рішення у сфері журналістики.
- **СК06** Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі журналістики у широких та/або мультидисциплінарних контекстах, за умов неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

Програмні результати навчання:

- **РН01.** Приймати ефективні рішення з проблем журналістики, у тому числі в умовах багатокритеріальності, неповних чи суперечливих інформації та вимог.
- **РН02.** Аналізувати та оцінювати потенційний вплив розвитку технологій на сучасний стан та розвиток журналістики.
- **РН06.** Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.
- **РН07.** Дискутувати зі складних комунікаційних проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.
- **РН08.** Використовувати передові знання і методики у процесі дослідження діяльності та створення нових медіаінституцій.
- **РН09.** Проводити порівняльний аналіз законодавчої бази та діяльності окремих медіаінституцій України та країн Європейського Союзу.

- **РН10.** Мати практичні навички розв’язання проблем, пов’язаних з організацією нових медіаустанов та інституцій.
- **РН11.** Брати продуктивну участь у розробленні проєктів документів, що регламентують діяльність в усіх сферах журналістики, обґрунтовувати суспільну потребу в їх прийнятті, прогнозувати результати їх впливу на суспільство.
- **РН12.** Розробляти та реалізовувати інноваційні та дослідницькі проєкти у сфері журналістики з урахуванням правових, соціальних, економічних та етичних аспектів.
- **РНУ16.** Знати, розуміти й використовувати правові та етичні норми у своїй професійній діяльності.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Модульний контроль
Змістовий модуль І								
«Діяльність українських правових організацій» медіаполітика???								
1.	Предмет і завдання курсу	15		2			13	
2.	Правові засади розвитку інформаційного простору України	15			2		13	
Разом		30		2	2		26	
Змістовий модуль ІІ								
Діяльність міжнародних правових організацій це громадські/міжурядові?								
3.	Регламентації основних прав і свобод людини	15			2		13	
4.	Захист свободи слова	15			2		13	
Разом		30			4		26	
Разом за навчальним планом		60	8	2	6		52	

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

«Діяльність українських правових організацій»

Лекція 1. «Предмет і завдання курсу» (2 год.)

План

1. Предмет, структура і завдання курсу
2. Державна таємниця
3. Міжнародні правозахисні журналістські організації

Література: 1,4,5.

Практичне заняття 1. «Правові засади розвитку інформаційного простору України» (2 год.)

1. Конституція України (1996).
2. Закон України «Про інформацію» (1992).
3. Закон України «Про державну таємницю» (1994).

Література: 2,3,5.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

«Діяльність міжнародних правових організацій»

Практичне заняття 2. «Регламентації основних прав і свобод людини» (2 год.)

1. Загальна декларація прав людини
2. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права
3. Рекомендація Ради Європи щодо захисту джерел інформації

Література: 1,2,3.

Практичне заняття 3. «Захист свободи слова» (2 год.)

1. Методи збору і отримання інформації. Захист джерел інформації.
2. Збір інформації журналістом під час воєнних дій.
3. Правові інструменти оприлюднення інформації щодо воєнних злочинів.

Література: 1,2,3,4.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

Вид діяльності студента	Макс-на кіл-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Макс-на кіл-ть балів	Кількість одиниць	Макс-на кіл-ть балів
Відвідування лекцій	1	1	1		
Відвідування практичних	1	1	1	2	2
Робота на практичному занятті	10	1	10	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	5	25	5	25
Разом:			37		47
Максимальна кількість балів	84				
Розрахунок коефіцієнта	84:60=1,4				

6.1. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Тема 1-5. Основні принципи інформаційних відносин в Україні. Провести порівняльний аналіз законодавчої бази та медіаінституцій України та країн Європейського Союзу.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Тема 6-10. Регламентація етичних засад діяльності журналістів України під час війни. Розробити соціальний/дослідницький проєкт з використанням правових, етичних аспектів.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Критерії оцінювання відповіді:

- відповідність змісту;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- доказовість і логічність викладу;
- термінологічна коректність;
- здатність до обґрунтування висновків;
- володіння нормами літературної мови і культури письмової відповіді.

6.2. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Підсумковий контроль здійснюється у формі комплексного іспиту.

6.3. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Правовий статус громадських об'єднань журналістів.
2. Значення інформації та інформаційних джерел в роботі журналіста.
3. Правове регулювання порядку висвітлення ЗМІ діяльності.
4. Основні джерела правового регулювання в журналістській діяльності.
5. Правила безпеки журналістської діяльності.
6. Методика роботи журналіста щодо збору, аналізу і розповсюдження оперативної інформації в екстремальних умовах.
7. Порядок підготовки журналіста до професійної діяльності в зонах ризику.
8. Сутність теорії медіа безпеки.
9. Класифікація загроз інформаційній безпеці.
10. Основні принципи забезпечення захисту інформації
11. Основні форми і способи забезпечення інформаційної безпеки держави.
12. ЗМІ і права людини.
13. Системні порушення прав людини в Україні.
14. Стандарти прав людини ООН.
15. Адвокаційна кампанія і журналістика
16. Історичні передумови інформаційного права в Україні.
17. Механізм запобігання порушень прав.
18. Міжнародні норми журналістської діяльності.
19. Інформаційна політика та безпека.
20. Правові норми журналістики України.
21. Правові основи діяльності ЗМІ.
22. Регулювання журналістської діяльності на основі Конституційно-правових норми.
23. Основні ЗУ щодо регулювання діяльності ЗМІ.
24. ЗУ «Про інформацію».
25. Інформаційна політика та безпека.

26. Правові норми журналістики України.
27. Історія утвердження в правових системах світу.
28. Поняття про право на захист журналістських джерел.
29. Світовий правовий досвід захисту журналістських джерел.
30. Принцип захисту журналістських джерел в українському законодавстві.

6.4. Шкала відповідності оцінок.

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100 – 90
Дуже добре	82-89
Добре	25-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична картка дисципліни для заочної форми навчання

Разом: 60 год., з них: лекційні – 2 год., семінарські – 6 год. самостійна робота – 52 год.

Модулі	Змістовий модуль I		
Назва модуля	Діяльність українських правових організацій		
Кількість балів за модуль	37		
Теми лекцій	Предмет і завдання курсу (2 год.) 1 б.		
Теми практичних занять	Правові засади розвитку інформаційного простору України (2 год.) 11 б.		
Самостійна робота	5+5 балів	5+5 балів	5 балів
Модулі	Змістовий модуль II		
Назва модуля	Діяльність міжнародних правових організацій		
Теми лекцій			
Кількість балів за модуль	47		
Теми практичних занять	Регламентації основних прав і свобод людини (2 год.) 11 б.		
Теми практичних занять	Захист свободи слова (2 год.) 11 б.		
Самостійна робота	5+5 балів	5+5 балів	5 балів
Підсумковий контроль	Комплексний іспит		

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

Законодавча база (Інтернет-ресурси):

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12#Text>
2. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text>
3. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
4. Закон України про медіа // Видавництво «Алерта». Київ. 2023. 234 с.
5. Закон України «Про державне бюро розслідувань» // Видавництво «Алерта». Київ. 2023. 42 с.

Додаткові:

1. Зражевська Н. Теорія медій та суспільства. Київ: [Київ. ун-т ім. Б. Грінченка].
2. Георгієвська Вікторія Володимирівна (2023) History of Ukrainian journalism: functioning of the advertising and reference press in the territory of transdnieper Ukraine (XIX – early XX centuries) ТОВ «Центр учбової літератури», Україна, Київ, 2023.
3. Георгієвська В. (2018) Преса політичних партій України (кінець XIX – початок XX ст.): від витоків до сьогодення: моногр. Київ: Талком, 270 с.
4. Приступенко Т. О. Теорія журналістики: етичні та правові засади діяльності ЗМІ. - К., 2004.
5. Міжнародні стандарти свободи слова. Збірник публікацій міжнародної організації „Артикль 19”. – К.: Міленіум, 2003.
6. Законодавча база України // portal.rada.gov.ua
7. <http://journlib.univ.kiev.ua/lectures/humanrights2018.pdf>
8. <https://www.aup.com.ua/uploads/momg.pdf>
9. http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%8E%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B8_%D1%82%D0%B0_%D0%BC%D0%B5%D0%B4%D0%B0.pdf